

גנבות בקר בדרום

שמעון איפרגן - פורסם ב-17.9.2012, mako

אקדח מתחת לכרית ואלה מתחת למיטה: בעלי הרפתות יוצאים למלחמה בגנבים. כנופיות גנבי הבקר הפכו את חייהם של הרפתנים לסיוט. אחרי לילות בלי שינה ברפת והפסד של מיליוני שקלים, כמה מהם החליטו להחזיר מלחמה. תעלות בוציות נחפרו, גדרות הורמו, ו"סיירת רפתנים" הוקמה. "זו מלחמת הישרדות. פעם הייתי רואה גנב בקר ויורה באוויר, היום זה יהיה כדי להרוג. גנבים לנו את הפרנסה"

מדרום הר חברון והמשולש ומהפזורה הבדואית בנגב. הגנבים מוכרים את הבקר הגנוב בחצי ממחירו הנקוב. בנוסף סובלים המגדלים מגנבות של חממות, ברזי מים, שעוני מים, טרקטורים, צינורות מים, ציוד השקיה, והלהיט האחרון, קולטים סולריים. ההערכה היא שכלל הגנבות החקלאיות בישראל, כולל הבקר, עומד על כמיליארד שקלים בשנה.

מושב גילת ממוקם באמצע הכביש שבין באר שבע לאופקים. במושב פועלות 11 רפתות. כל עוד הגנבים לא בשטח, רפת היא עסק משתלם. אבל בשנים האחרונות כנופיות הגנבים עשו שמות במושב. מאות עגלים ובקר נגנבו מהרפתות ובעליהן שילמו מחיר כבד. עלויות האבטחה ההולכות וגדלות, הרתיעו רבים להיכנס להרפתקה כלכלית כדי להגן על רכושם.

נזק של מיליוני שקלים בשנה מגנבת בקר

יוני דמרי, דור שני לרפתנים, שירת ביחידת מובחרת ועסק במרדפים אחר עבריינים ומחבלים לאורך קו התפר שבדרום הר חברון. הוא וחבריו החליטו להילחם בתופעה. בשלב הראשון הם חפרו תעלות עמוקות מסביב למושב כדי להקשות על הגנבים. בנוסף, הרפתות הוקפו בגדרות גבוהות ובתעלות בוציות. כלבים תוקפניים ונבחניים הובאו למושב והמתחם הוקף

רותם בדש, בעל רפת גדולה במושב גילת שבנגב, ישן בלילה עם אקדח תשע מ"מ מתחת לכרית, על כל צרה שלא תבוא. בדש, רפתן מצטיין שהרגיש בשנים האחרונות את נחת זרועם של כנופיות גנבי הבקר והציוד החקלאי, הגיע למסקנה שאין דרך אחרת להתמודד עם התופעה. "פעם הייתי רואה גנב בקר ויורה באוויר, היום אני יורה כדי להרוג. הם גרועים יותר מארגוני פשיעה, הם מסכנים אותנו ולא מהססים להרוס לנו את הפרנסה. אתה משקיע כסף רב בגידול עגלים ופרות ובמחיר יד, מישהו נכנס אליך הביתה וגונב לך את הפרנסה", הוא אומר.

בדש, רפתן בשנות ה-30 לחייו, אב לשני ילדים רוצה בסך הכול לחיות בכבוד, אבל כנופיות גנבי הבקר מדרום הר חברון ומשטחי ישראל מאיימים באופן מוחשי על הסיכוי שלו לפרנס את משפחתו. "היום זה משתלם לגנוב עגלים וכבשים, והמגדלים מפסידים מיליוני שקלים. יש לי מצלמה שמתעדת מהבית את כל הנעשה ברפת ואקדח טעון מתחת לכרית, כדי לטפל בגנבים. פעם היה **שי דרומי** אחד, בקרוב יהיו הרבה שי דרומי לצערי. אם לא נדאג לעצמנו אף אחד לא ידאג לנו".

ברחבי הארץ פועלות כ-20 כנופיות של גנבי בקר. חלק גדול מהם פלסטינים מזרם הר חברון והמשולש ומהפזורה הבדואית בנגב. הגנבים מוכרים את הבקר הגנוב בחצי ממחירו הנקוב

על פי נתונים לא רשמיים של התאחדות מגדלי הבקר בישראל, בעשר השנים האחרונות נגנבו כ-30,000 ראשי בקר. רק שליש מהם דווחו לאתר האינטרנט של התאחדות. לחלק גדול ממגדלי הבקר אין ביטוח נגד גנבות ולכן הם כלל לא מדווחים. חברות הביטוח דורשות מחירים גבוהים כדי לבטח את הרפתות והדירים, כולל התחייבות להתקנת מערכות אזעקה ואבטחה שעלותן עשרות אלפי שקלים. המגדלים, שגם ככה מצבם הכלכלי לא מזוהר, נאלצים לוותר. המשטרה (יחידות מג"ב כפרי) תופסת לכל היותר כעשרה אחוזים מראשי הבקר הגנובים (עגלים, כבשים, פרות, עזים). ברחבי הארץ פועלות כ-20 כנופיות של גנבי בקר. חלק גדול מהם פלסטינים

יוני דמרי ואשתו בהפגנת "צדק חברתי" בבאר שבע

התעלות. באחרונה גילו המושבניקים במושב גילת, כי חברי אחת הכנופיות הצליחו לפרוץ את סוללות העפר כשהם נעזרים באמצעות דחפורים וכך יצרו להם פרצה לחדור למושב. אחרי הדחפורון מגיעים הגנבים על טרקטורונים, מעמיסים את העגלים, ונעלמים במהירות.

"הם לא בוחלים בשום דבר כדי לגנוב את העגלים שלנו", אומר בדש, "היו מקרים שגנבו לנו פרות ועגלים, יצאנו למרדף, וכדי לברוח יותר מהר, הם שחטו אותם בשטח".

המקום החביב על הגנבים הוא ה'יונקיה', המקום שבו גדלים העגלים בטרם הם נמכרים. העגלים נחשבים ללהיט בעיני הגנבים, בגלל שהם קטנים יחסית וקל מאוד להכניס אותם למכוניות פרטיות וטנדרים. לא פעם הגנבים מגיעים עם בקבוקים מלאים בחלב, חודרים פנימה, מניקים אותם כדי שלא ירעישו, מעמיסים ומסתלקים. "באחד המקרים חדרו גנבים ליונקיה שלי. הגעתי לשם והתעמתי אתם, אבל הם שלפו אקדח ואמרו לי לעוף מהמקום", מספר בעל רפת, "פחדתי אז ונתתי להם לגנוב. ירדו לי דמעות מהעיניים שכל העבודה שלי ירדה לטמיון".

המשטרה, בעיקר יחידות מג"ב הכפריות, מצליחות לפעמים לתפוס כנופיות של גנבים מאזור תל אלרמאדין, יאטה ודהריה שבדרום הר חברון. באחד המקרים, ראש כנופיית עגלים, נכנס עם חבריו לרפת באחד המושבים בלכיש וגנב מתוכה עשרה עגלים. לרוע מזלו, הוא הותיר ברפת שיערה. לוחמי מג"ב שפשטו על ביתו לקחו את ממנו את הכובע שאותו נהג לחבוש כדי לבצע בדיקת DNA ולהשוות עם השערה שנותרה ברשת. בבדיקה נמצאה התאמה, ולמרות הכחשותיו הוגש נגדו כתב אישום.

בתקופת החגים אנחנו בכוננות ספיגה כל לילה הם פושטים. הם לא פוחדים מכלום. באים עם טוריות, אלות וסכינים. בתקופה הזו יש ביקוש עצום לבקר והמשחטות אצלם עובדות נון-סטופ. הגנבים מנסים לספק את צרכי השוק במגזר הערבי-בדואי. גנבות הבקר זה להיט, כסף טוב בעבור הגנבים

"תקופת החגים המוסלמים היא קטלנית"

בתקופת הרמדאן, עיד אלפיטר וחג הקורבן, יש עלייה של מאות אחוזים בגנבות. הרפתנים מעבירים ביניהם הודעות טקסט על הגנבות בתקופת החגים הללו ועל המקומות בהם פועלים הגנבים, כדי להתריע.

"בתקופת החגים אנחנו בכוננות ספיגה", טוען רוני, בעל רפת גדולה באחד המושבים בלכיש הגובל בדרום הר חברון, "כל לילה הם פושטים. הם לא פוחדים מכלום. באים עם טוריות, אלות וסכינים. בתקופה הזו יש ביקוש עצום לבקר והמשחטות אצלם עובדות נון-סטופ. הגנבים מנסים לספק את צרכי השוק במגזר הערבי-בדואי. גנבות הבקר זה להיט, כסף טוב בעבור הגנבים".

קצין בכיר ותיק במג"ב מודה כי תקופת החגים היא קטלנית. "בתקופה הזו אנחנו מתגברים את קו התפר בדרום ואת אזור הצפון בכוחות רבים כדי לתפוס את הגנבים על חם, אבל אי אפשר למגר את התופעה הזו לחלוטין.

יונקים כלואים בספסלים אחוריים

בשערים גדולים ובמנועולים מתוחכמים. סביב הרפתות הוקמו סוללות עפר גבוהות שמטרפדות אפשרות להיכנס לרפת ובעיקר, לצאת ממנה עם הבקר, ו"סיירת הרפתנים" יוצאת מדי לילה לסירורים בגזרה.

"בגלל העלויות הגבוהות של מערכות המיגון החלטנו להתקין מערכות הגנה זולות ויעילות", אומר דמרי, "זה הגיע מחוסר אונים. מפחד מפני גנבים שמגיעים עם סכינים, מוטות ברזל ואלות כדי שלא נתעמת מולם. הבנו שאם לא נפעל נשאר בלי פרנסה".

בדש, בן דודם של מפקד תחנת משטרת באר שבע, ניצב משנה **תומר בדש** וראש מועצת עומר, **פני בדש** טוען, שמדובר במלחמת קיום יומיומית. "זו מלחמת ההישרדות שלנו. מלחמת קיום על הפרנסה. אם לא נפעל נגד הגנבים נאלץ לנטוש את הענף כפי שעשו רבים וטובים. החלטנו שאנחנו יוצאים לקרב על הבית על החיים של המשפחות שלנו", הוא הדגיש. דמרי התחיל לישון עם אלת בייסבול מתחת לכרית. "אני לא בעד אקדח, כי אני פוחד בטעות לירות בגנב ולשלם על כך בשיבה בכלא. אני מסתפק באלת בייסבול. לי זה מספיק. אבל אנחנו במצב קשה מאוד. יש שבועות שאתה לא יכול לצאת מהמושב. לחתונות, לבילויים או סתם לארוחת שבת אצל ההורים של אשתי. אתה במעצר בית, כי יש פחד שהגנבים יפעלו כשאנחנו מחוץ למושב וירוקנו לנו את הרפתות", הסביר דמרי.

"יש תקופות שאתה חייב לישון ברפת", מוסיף בדש, "הכלבים הם כלי התרעה חשוב אבל לפעמים הם מרעילים אותם או נותנים להם סמי הרדמה עם בשר. זה לא חיים קלים, במיוחד כשיש לך ילדים, אבל זו המציאות של הרפתנים בישראל".

כנופיות הגנבים: חוליות מודיעין ודחפורים

אבל גם גנבי הבקר לא פראירים. הכנופיות מפעילות חוליות מודיעין שעוקבות אחר הרפתנים ומחכות לשער כושר לפעול. "הם מאוד חכמים. מכירים אותנו, עוקבים אחרינו. הם מתנהלים כמו ארגון פשיעה לכל דבר. המלחמה שלנו איתם זה כמו שחמט. חתול ועכבר. באים למושב גנבים במסווה של קונים פוטנציאלים, כאילו כדי לברר מחירים, ובינתיים הם בוחנים את הרפתות ומערכות המיגון", טוען בדש.

גם על סוללת העפר הם למדו להתגבר - בעזרת טרקטורים שמשטחים את

עונש מחמיר של ארבע שנים מאסר בפועל לנאשם שגנב עגלים מחוות הבקר של קיבוץ מלכיה

אתר האיחוד החקלאי - פורסם ב- 02 באוקטובר 2012

כבוד השופט כתילי: מאמצי האכיפה למיגור תופעת גנבות בקר, הינם מוגבלים ויעילותם מוטלת בספק ועל כן על בתי המשפט להחמיר עם המבצעים.

ארבע שנים מאסר בפועל! זהו גזר הדין המחמיר שהטיל בית המשפט המחוזי בנצרת, במושביו של **כבוד השופט תאופיק כתילי**, על תושב הכפר טובה זנגריה, שנאשם בגנבת עגלים מחוות הבקר של קיבוץ מלכיה (ת"פ 12-02-26698).

בית המשפט הטיל על הנאשם, חרף גילו הצעיר, את העונשים הבאים: 4 שנות מאסר בפועל, 5 שנות פסילה לרישיון רכב, 15,000 ₪ קנס, 15,000 ₪ פיצויים וחילוט רכב הפולקסווגן-בורה של הנאשם לטובת אוצר המדינה

בהתאחדות מגדלי הבקר לחלב וארגון מגדלי הבקר לבשר מברכים על פסק הדין המחמיר ואומרים, כי גזר דין זה הינו חלק מפרויקט המודל במחוז צפון המוכיח את עצמו, שבו קיים שילוב פעולה הדוק בין כוחות הביטחון: משטרה, מג"ב ויחידת ארז עם פרקליטות מחוז צפון, למיגור תופעת הגנבות החקלאיות וגנבות הבקר שהפכו למכת מדינה ובכל יום נגנבות פרות וצאן, מכל חלקי הארץ, וכי מדובר על הפסדי ענק לחקלאים, כאשר אין חברות ביטוח המוכנות לבטח עדרי בקר, רפתות וצאן בפני גנבות.

בהתאם לכתב האישום, אשר הוגש על ידי **עו"ד תומר שוורץ** מפרקליטות מחוז צפון, הנאשם ושותפו גנבו בחודש פברואר 2012 שלושה עגלים מקיבוץ מלכיה, נהגו בפראות עם רכבם על הכביש, כתוצאה מכך אף התהפכו ונמלטו רגלית מאזור קיבוץ עמיעד, תוך שאחד מהעגלים מצא

את מותו כתוצאה מהתהפכות הרכב. בית המשפט הטיל על הנאשם, חרף גילו הצעיר, את העונשים הבאים: 4 שנות מאסר בפועל, 5 שנות פסילה לרישיון רכב, 15,000 ₪ קנס, 15,000 ₪ פיצויים וחילוט רכב הפולקסווגן-בורה של הנאשם לטובת אוצר המדינה.

בית המשפט המחוזי עמד על חומרת העברות, על היותה של תופעת "גנבות הבקר" בגדר "מכת מדינה" ועל הצורך להחמיר בעונשם של העבריינים הפוגעים בחקלאים.

כותב כבוד השופט כתילי בגזר הדין: מעשי הנאשם דרשו תכנון מוקדם והיערכות. הם פגיעו פגיעה קשה בבעלי החי ובאלה המגדלים אותם. שווים הכולל של העגלים שנגנבו הינו בסך 12 אלף שקלים, אולם ברור שהנזק אשר נגרם לקיבוץ מלכיה הינו גדול בהרבה משווי העגלים בלבד. הימלטותו של הנאשם במסגרת מרדף דרכים פראי, מבטאת זלזול חמור בחוק ובגורמי האכיפה ויוצרת סיכון עצום כלפי ציבור המשתמשים בדרך.

עוד כתב השופט כתילי בגזר הדין: תופעת הגנבות החקלאיות, הינה תופעה חמורה, הגורמת לפגיעה כלכלית קשה לא רק לבעל החיים הגנוב, אלא לכל מי שעוסק בענף ונאלץ להשקיע משאבים יקרים בניסיון למנוע מפורעי חוק לשים לאל את מה שלעתים, הוא מפעל חייהם. העברה כרוכה בהתאכזרות קשה בבעלי חיים ויוצרת סיכון לבריאות הציבור.

בנוסף, ציין כבוד השופט כתילי כי: מאמצי האכיפה למיגור התופעה הינם מוגבלים ויעילותם מוטלת בספק ועל כן על בתי המשפט להחמיר עם המבצעים. כבוד השופט ציין עוד, כי בית המשפט העליון קבע כבר בשנת 2006 בע"פ 2943/06 חילו נ' מדינת ישראל- למחוקק להעלות דרגה על עבירת גנבות הבקר מרמה של עוון לרמה של פשע, במגמה להחמיר בעונשיהם של מבצעי גנבות הבקר. ■

שקלים. אחרי שבוע הם באו שוב ודחיתי אותם, אבל הבהרתי להם שאם יעזו להיכנס לרפת הם יחטפו כדור בראש, שלפתי את האקדח לעברם והם פשטו ברחו ויותר לא שמעתי מהם", סיפר מושבניק מהשפלה. גם במושב גילת ניסו הגנבים לעבור לשיטת הפרוטקשן אבל נכשלו. בתחילה פנו לבעל לול גדול, אבל הוא סירב. אחר כך שברו כמה דברים וחזרו שוב. הלולן התמיד בסירובו והם הרפו ממנו.

מפקד מג"ב, **ניצב יורם הלוי**, ערך לאחרונה כנס עם החקלאים שבו הבהיר להם בצורה חד משמעית: "מבחינתי גנבה חקלאית כמוה כתיק רצח. גנבת עגל או טרקטור היא עברה חמורה ואם צריך גם נעלה לאוויר מסוקים".

"בשנים האחרונות התווספו מאות לוחמי מג"ב העורכים סיורים לאורך קו התפר והמושבים והקיבוצים ברחבי הארץ כדי לאתר גנבים", אמר בכיר במטה הארצי של המשטרה, "ובהוראת המפכ"ל, המגמה הזאת תימשך גם בשנים הקרובות". ■

אפשר רק לצמצם אותה. הגנבים רק הולכים ומשתכללים".

"כשהם לא מצליחים לגנוב עגלים או פרות, הם פשוט זורעים הרס ברחבי המושבים, שוברים מדי מים, הורסים חממות. כאילו לנקום בנו שלא הצליחו במשימות שלהם", סיפר דמרי, "רק בשבוע שעבר הם הרסו מדי מים וגרמו נזק לצינורות בעשרות אלפי שקלים".

המכה החדשה: פרוטקשן

בחודשים האחרונים כמה מחברי כנופיות הגנבים החלו לגבות דמי חסות (פרוטקשן) מבעלי רפתות ולולים בעשרות מושבים בישראל. חלקם נאלצים, מדי חודש, לשלם 1,000 עד 2,000 שקלים כדי לישון בשקט.

מי שלא משלם, משלם אחר כך בריבית דריבית. "באו אליי שני בדואים וביקשו לשמור לי על הרפת" מספר מושבניק מהשפלה, "אמרתי להם שאין לי צורך בשומרים. למחרת גנבו לי עגלים וגרמו נזק של עשרות אלפי